

Van	Het college van burgemeester en wethouders
Aan	De gemeenteraad
Datum B&W vergadering	18-06-2024
Zaaknummer	847186
Portefeuillehouder	De heer M.J.R. Marshall, wethouder
Onderwerp	Raadsmededeling meicirculaire 2024

1. Kennisnemen van

De effecten van de meicirculaire 2024.

2. Inleiding

Met deze raadsmededeling informeren we u, voorafgaand aan de meningsvormende behandeling van de Perspectiefnota 2025, over de uitkomsten van de meicirculaire 2024 voor Gooise Meren en de consequenties voor het financieel meerjarenbeeld 2024 - 2028.

3. Kernboodschap

De meicirculaire kent voor 2024 positieve effecten vanwege een aanvullende uitkering uit het BTW compensatiefonds en een iets hoger accres. In 2025 is ook sprake van een hoger accres met name als gevolg van de door ons gehanteerde methodiek van constante prijzen. Vanaf 2026 is sprake van gedeeltelijke compensatie voor het ravijnjaar door de structurele doorwerking van het terugdraaien van de opschalingskorting. Deze twee effecten vanaf 2025 zijn al meegenomen in de Perspectiefnota 2025.

Daarnaast gaat het Rijk, om de financiering beheersbaarder en stabiel te maken, de loon- en prijsontwikkeling (LPO) baseren op een 8-jaars gemiddelde van het nominaal bbp (bruto binnenlands product) en zijn de LPO-cijfers van het Centraal Planbureau van dit voorjaar geactualiseerd. Dit heeft een structureel nadelig effect.

Hiertegenover staat een incidentele tegemoetkoming in 2025 omdat het Rijk de besparing op de Jeugdzorg, uit het coalitieakkoord, nog niet heeft gerealiseerd.

Per saldo heeft deze aanvulling ten opzichte van het financieel beeld in de Perspectiefnota 2025 een nadelig effect. Om te bepalen wat het financiële effect is op onze begroting, moeten we eerst onderzoeken welke extra taken dit met zich meebrengt en de bekostiging hiervan.

Tabel 1: Meicirculaire 2024 <i>(bedragen x € 1.000)</i>	2024	2025	2026	2027	2028
Mutaties uitkering Gemeentefonds	1.687 V	3.291 V	6.072 V	5.949 V	5.861 V
Waarvan te bestemmen mutaties	105 V	508 V	33 V	18 V	15 V
Vrij besteedbare ruimte meicirculaire 2024	1.582 V	2.783 V	6.039 V	5.931 V	5.845 V
<i>Aanname in Perspectiefnota 2025</i>					
Effect 'lopende prijs 2025'		3.651 V	3.651 V	3.651 V	3.651 V
Voorjaarsnota kabinet		845 N	3.245 V	3.137 V	3.092 V
Effect op financieel beeld Perspectiefnota 2025	1.582 V	23 N	857 N	857 N	898 N

4. Consequenties

4.1. Besparingsverlies Jeugd

In het coalitieakkoord Rutte IV is een aanvullende besparing in het kader van Jeugdzorg (wat zowel jeugdhulp als jeugdbescherming en jeugdreclassering omvat) opgenomen. De geraamde besparing kan nog niet gerealiseerd worden, omdat de maatregelen die tot besparing moeten leiden nog niet zijn gerealiseerd. Om die reden wordt in 2025 incidenteel bijna € 1,2 miljoen toegevoegd aan onze algemene uitkering van het gemeentefonds. Hiervan hebben wij in de Perspectiefnota 2025 al € 700.000 meegenomen. Daarom wordt alleen het surplus aan het Jeugdbudget toegevoegd. Dit betreft een incidentele toevoeging in afwachting van een evaluatie van de besteding van de jeugdmiddelen.

4.2 Overige te bestemmen mutaties

De gelden voor onderstaande activiteiten zijn door het Rijk niet geormerkt maar dienen als voorbeeld om te illustreren met welke kosten gemeenten geconfronteerd worden. We voegen deze extra middelen nog niet toe aan de specifieke budgetten in het Sociaal domein maar beschouwen deze als vrij besteedbaar. Via de voortgangsverslagen en perspectiefnota's zijn namelijk de budgetten in het Sociaal domein al opgehoogd tot realistische bedragen waardoor deze extra middelen niet nodig zijn. In aanloop naar de begroting onderzoeken we welke extra taken dit met zich meebrengt en de bekostiging hiervan.

Enige uitzondering betreft de bijstelling WSW, omdat deze 1-op-1 wordt afgedragen aan Tomin.

Volledigheidshalve laten we wel zien op welke activiteiten dit betrekking heeft. Mogelijk is aan specifiek beschikbaar gestelde middelen toch een nieuwe taak verbonden. In dat geval wordt dit in aanloop naar de Programmabegroting 2025 onderbouwd zodat die middelen alsnog kunnen worden geormerkt.

Werkdrukverlaging jeugdbescherming

In oktober 2023 hebben het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) en de VNG een bestuurlijk akkoord gesloten over het verlagen van de werkdruk in de uitvoering van de jeugdbescherming en jeugdreclassering door de gecertificeerde instellingen (GI's).

Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden

Vanuit de Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden heeft het kabinet via het gemeentefonds structurele middelen voor betere dienstverlening door gemeenten op het gebied van armoede en schulden beschikbaar gesteld. De toekenning zal gemeenten verder in staat te stellen om strategisch en doelgericht te handelen en hun activiteiten uit te breiden zoals het verdubbelen van het gebruik van schuldhulpverlening en het bevorderen van activiteiten om armoede onder kinderen te bestrijden.

Vrijval reservering compensatieregelingen Voogdij 18+

In de meicirculaire 2022 is het budget van de integratie-uitkering Voogdij 18+ overgeheveld naar de algemene uitkering. Op de integratie-uitkering is een reservering achtergebleven voor eventueel nog toe te kennen compensatieregelingen. Dit wordt nu voor 2025 en verder overgeheveld naar de algemene uitkering.

Armoedebestrijding kinderen

Jaarlijks vindt in de meicirculaire actualisatie plaats van de verdeling voor het jaar t+1 en verder. De middelen worden verdeeld op basis van CBS-gegevens over kinderen met een kans op armoede. In dit geval is sprake van een iets lagere uitkering voor deze taak.

Participatiewet

De middelen voor de Wet sociale werkvoorziening (WSW) die onderdeel zijn van de integratie-uitkering Participatie opgehoogd in 2024 om gemeenten tegemoet te komen bij de financiële uitdagingen die zij ervaren rondom de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven. Daarnaast is sprake van loon- en prijsbijstellingen.

Tabel 2: Meicirculaire 2024	2024	2025	2026	2027	2028
<i>(bedragen x € 1.000)</i>					
Uitkering Gemeentefonds in Meerjarenbegroting 2024	104.82 6 V	105.67 7 V	96.092 V	96.763 V	97.349 V
Uitkering Gemeentefonds meicirculaire 2024	106.51 3 V	108.96 8 V	102.16 4 V	102.71 2 V	103.21 0 V
Mutatie	1.687 V	3.291 V	6.072 V	5.949 V	5.861 V
<i>Waarvan te bestemmen</i>					
Besparingsverlies jeugd		473 V			
WSW	105 V	36 V	33 V	18 V	15 V
Totaal bestemde middelen	105 V	508 V	33 V	18 V	15 V
Vrij besteedbare ruimte meicirculaire 2024	1.582 V	2.783 V	6.039 V	5.931 V	5.845 V

4.3 Vrij besteedbare ruimte

Voor zover geen sprake is van te bestemmen mutaties zijn de overige effecten te bestempelen als 'vrij besteedbare ruimte'.

Voorjaarsnota kabinet

De opschalingskorting wordt vanaf 2026 definitief teruggedraaid. Deze mutatie is al in de Perspectiefnota 2025 verwerkt.

Daarbij is de nieuwe systematiek van financiering, op basis van een historisch 8-jaars gemiddelde van het bruto binnenlands product (bbp), ingevoerd. Dit heeft met name een nadelig effect in 2025.

Accres

Het accres 2025 is ten opzichte van 2024 vrij fors toegenomen. Dit komt door de in het voorjaar van 2023 door het Centraal Economisch Planbureau ingeschatte loon en prijsontwikkeling in haar macro economische verkenningen (MEV) voor 2024 en 2025. Hiermee is rekening gehouden in de Perspectiefnota 2025.

De in dit voorjaar geactualiseerde (lees: verlaagde) cijfers in de MEV leiden echter weer tot een lager accres in deze meicirculaire voor 2025 en verder. Dit nadeel is nog niet in de Perspectiefnota 2025 verwerkt en heeft derhalve gevolgen voor het financieel beeld.

BTW compensatiefonds

In 2024 wordt incidenteel bijna € 600.000 toegevoegd. Bij de definitieve afrekening blijkt deze zogenoemde ‘ruimte onder het plafond’ te zijn toegenomen. Dit overschot wordt toegevoegd aan het gemeentefonds.

4.4 Effect op financieel meerjarenbeeld 2024-2027

Met bovengenoemde mutaties behouden we een sluitend begrotingsjaar 2025 maar worden de saldi vanaf 2026 negatiever dan gepresenteerd in de Perspectiefnota 2025.

Tabel 3: Financieel beeld 2024-2028	2024	2025	2026	2027	2028
<i>(bedragen x € 1.000)</i>					
Financieel beeld Begroting 2024/Perspectiefnota 2025	169 V	210 V	3.194 N	1.568 N	2.961 N
Vrij besteedbare ruimte meicirculaire 2024	1.582 V	23 N	857 N	857 N	898 N
Financieel beeld, incl. meicirculaire 2024	1.751 V	187 V	4.051 N	2.425 N	3.859 N

5. Vervolg

De mutaties voor 2024 worden meegenomen in het 2^e Voortgangsverslag 2024. De effecten voor 2025 en verder worden meegenomen bij de voorbereiding van de Programmabegroting 2025.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

*drs. E.M. Voorhorst ter
Gemeentesecretaris*

*drs. H.M.W. ter Heegde
Burgemeester*